

Doç. Dr. TAMER BUDAK

DİJİTAL EKONOMİNİN VERGİLENDİRİLMESİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM DİJİTAL EKONOMİ

1.1. Dijital Ekonomi ve Unsurları	3
1.1.1. Kişisel Bilgisayar Araçları	7
1.1.2. İletişim Ağları	9
1.1.3. İçerik	10
1.1.4. Veri Kullanımı.....	11
1.1.5. Bulut Tabanlı İşlemler.....	12
1.2. Dijital Ekonominin Temel Özellikleri	13
1.2.1. Hareketlilik: Maddi Olmayan Varlıkların Hareketliliği	14
1.2.2. Kullanıcıların ve Müşterilerin Hareketliliği.....	14
1.2.3. İşletme Fonksiyonlarının Hareketliliği	15
1.2.4. Verilere ve Kullanıcı Görüşlerine Güven	17
1.2.5. Ağ Etkileri	19

1.2.6. Çok Taraflı İş Modelleri.....	20
1.3. Dijital Ekonominin Geleceği	21
1.3.1. Nesnelerin İnterneti	23
1.3.2. Dijital (Sanal) Paralar	25
1.3.3. Gelişmiş Robotik Teknolojiler	26
1.3.4. 3D Baskı Teknolojisi	27
1.3.5. Paylaşım Ekonomisi/ İşbirlikçi Ekonomi.....	29
1.3.6. Bilgi İşlem Teknolojisin İş Dünyasına Yansımı: Dijital Ekonomi.....	30
1.4. Dijital Ekonomide Yeni İş Modelleri.....	31
1.4.1. Elektronik Ticaret	31
1.4.1.1. İşletmeden İşletmeye (B2B) E-Ticaret	32
1.4.1.2. İşletmeden Tüketicisiye (B2C) E-Ticaret	33
1.4.1.3. Tüketiciden Tüketicisiye (C2C) E-Ticaret	33
1.4.2. E-Ticaretin Büyümesi	34
1.4.2.1. Farklı Ödeme Hizmetleri	36
1.4.2.2. Uygulama Mağazaları.....	36
1.4.2.3. Online reklamcılık	38
1.4.2.4. Bulut Bilişim	39
1.4.2.5. Katılımcı Ağa Bağlı Platformlar	42
1.5. Avrupa Birliği Dijital Tek Pazarı.....	43
1.5.1. Dijital Tek Pazar'a Yönelik Eylemler	46
1.5.1.1. Eylem 1: Enerjik Tek Dijital Pazarın Hayata Geçirilmesi	46
1.5.1.2. Eylem 2: Birlikte Çalışabilirlik ve Standartlar	48
1.5.1.3. Eylem 3: Güven ve Güvenlik	49
1.5.1.4. Eylem 4: Hızlı ve Ultra Hızlı İnternet Erişimi	50
1.5.1.5. Eylem 5: Araştırma ve Yenilik	50
1.5.1.6. Eylem 6: Dijital Okuryazarlığın, Yeteneklerin ve Kapsayıcılığın Artırılması.....	51

1.5.1.7. Eylem 7: BİT'in Toplumsal Sorunların Çözümü İçin Kullanımı	52
1.5.2. Paket Gönderimi	53
1.5.3. E-Ticaret	54
1.5.4. Avrupa Online Platformları	58

İKİNCİ BÖLÜM

DİJİTAL EKONOMİNİN

VERGİLENDİRİLMESİ

2.1. Dijital Ekonomi ve Vergi	61
2.2. Vergiler Açılarından Ortaya Çıkan Sorunlar/Riskler	62
2.2.1. Dolaylı Vergiler Açılarından Sorunlar	66
2.2.1.1. Dijital Ürünler ve KDV	69
2.2.1.2. Uzaktan Satışlar ve KDV	72
2.2.1.3. Dijital Aracılar ve KDV	76
2.2.2. Doğrudan Vergiler Açılarından Sorunlar	80
2.3. OECD Çalışmaları	91
2.3.1. Matrah Aşındırma ve Kar Aktarımı Eylem Planı (BEPS).....	93
2.3.1.1. BEPS Eylem Panı 1: Dijital Ekonominin Vergilendirilmesi	108
2.3.1.1.1. Daimi İşyeri Statüsünden Yapay Olarak Kaçınılmاسının Önlenmesi (Eylem 7).....	109
2.3.1.1.2. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kurallarının Gözden Geçirilerek İyileştirilmesi (Eylem 3)	117
2.3.1.1.3. Değer Yaratma Esası İle Transfer Fiyatlandırması Sonuçlarının Uyumlu Hale Getirilmesi (Eylem 8-10)	120
2.3.1.1.4. Zararlı Vergi Uygulamalarının Ele Alınması (Eylem 5).....	127
2.3.2. Dijital Ekonomiye Yönelik Vergi Önlemleri.....	133

2.4. Avrupa Birliği Düzeyinde Dijital Ekonomideki Vergi Zorluklarına İlişkin Çalışmalar.....	136

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TÜRK VERGİ SİSTEMİNDE DİJİTAL
EKONOMİNİN VERGİLENDİRİLMESİNE
İLİŞKİN UYGULAMALAR

3.1. Dijital Ekonominin Alt Yapısına İlişkin Düzenlemeler	145
3.2. Dijital Ekonominin Vergilendirilmesine İlişkin Düzenlemeler	150
3.2.1. Daimi İşyeri Statüsünden Yapay Olarak Kaçınılmamasının Önlenmesine Yönelik Düzenlemeler.....	151
3.2.2. Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kurallarının Gözden Geçirilerek İyileştirilmesine Yönelik Düzenlemeler	153
3.2.3. Zararlı Vergi Uygulamalarının Ele Alınmasına Yönelik Düzenlemeler	154
3.2.4. Değer Yaratma Esası İle Transfer Fiyatlandırması Sonuçlarının Uyumlu Hale Getirilmesine Yönelik Düzenlemeler	156
3.2.5. Katma Değer Vergisi Kapsamında Yapılan Düzenlemeler ..	164
SONUÇ	167
KAYNAKÇA	173